

hož § desetinou členstva, vůbec nevyhovoval, neboť, jak z jeho obsahu je zřejmé, žádají podepsaní o svolání mimořádné valné hromady a aby na její program byly dány mimo obvyklý pořad návrhy členů uvedené pod čís. 1—9, a oznamují dále, že podají ještě 1 až 3 uvedené dotazy. Podání takové, jak dle zákona druž. § 29, odst. 2, tak dle stanov § 13, odst. 1 a 2 musí obsahovati vedle předepsaného počtu menšiny též účel a důvody, tedy zejména, proč navrhovatelé považují za nutné, aby valná hromada byla svolána. I když při volném výkladu bylo snad lze se domyslit, že ze znění jednotlivých bodů návrhu účel, jaký menšinou byl sledován, nemá návrh ten další zákonné náležitosti, to jest odůvodnění. K neodůvodněnému návrhu menšiny nemusily orgány, jimž náleží dle stanov svolávat valnou hromadu, přihlížeti. Tomu také dala výraz valná hromada tím, že přijala značnou většinou hlasů zprávu ředitele L., jenž odůvodnil, proč nebylo přihlédnuto k žádosti menšiny v tomto směru. Za tohoto stavu netřeba se obírat otázkou, zda návrhy menšiny pod č. 2 a 3 byly vůbec přípustným předmětem pro rozhodování valnou hromadou, když dle tvrzení družstva nepatří vůbec do působnosti valné hromady (§ 15 stanov), a zda je mohlo představenstvo s dozorčí radou vůbec předem vyloučiti z pořadu. Zásadně nelze právo takové představenstvu odepřít, neboť to jest oprávněno a povinno prováděti jen ta usnesení valné hromady, která jsou platně učiněna, to jest pokud jsou kryta zákonem a stanovami, v opačném případě má výkon jejich odepřít. Zajisté je právem představenstva též předem zabrániti tomu, aby nedošlo k usnesení valnou hromadou, jež by nebylo kryto předpisy o její působnosti věc takovou platně rozhodnouti, tedy k usnesení neplatnému, a tak vyloučiti předem neodůvodněná a případně s věcmi družstevními nesouvisející návrhy menšiny. Pokud pak představenstvo, sestavivši pořad této valné hromady, pojalo v pozměněné stylisaci z návrhů menšiny určité body, z nichž na valné hromadě některé byly zamítnuty, kdežto ostatní byly vzaty zpět, nejde již o vlastní návrhy menšiny ve smyslu § 13 stanov, nýbrž o návrhy představenstva, takže osud, jaký je stihl ve valné hromadě, nemůže mít vlivu na otázku platnosti svolání valné hromady a tím i platnosti usnesení na ní přijatých. Rekursním soudem uváděné rozhodnutí čís. 12697 Sb. n. s. tu nedopadá, poněvadž v něm nedbala důsledně dozorčí rada, suspendovavší představenstvo, oprávněného a včasné podaného návrhu menšiny. Poněvadž pak rekursní soud se jinak správně vypořádal se všemi výtkami stížnosti, nebylo vzhledem k tomu, co bylo uvedeno o návrhu menšiny, příčiny, aby zrušoval usnesení prvního soudu a nařizoval další šetření a nové rozhodnutí.

Čís. 15683.

Aviso (zpráva o příchodu zboží podle čl. 66 žel. dopr. sml.) není způsobilým prostředkem k odevzdání zboží ve smyslu § 427 (452) obč. zák.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1936, Rv I 1344/34.)

Žalobci pověřili Rudolfa K-a prodejem obrazů, jemuž je za tím účelem zaslali prostřednictvím speditéra. Rudolf K. však obrazy ty neprodal, nýbrž zastavil je smluvně (odevzdáním avisa dráhy) ve prospěch Harryho J-a k zajištění jeho nároku ze smlouvy o prodej obrazů uzavřené mezi Harrym J-em a Rudolfem K-em. Zastavené obrazy byly složeny pro Harryho J-a u žalovaného. Žalobci tvrdíce, že žalovaný drží tyto obrazy bez jakéhokoliv právního titulu, domáhají se na něm jejich vrácení žalobou. N i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d v podstatě proto, že Harry J., jenž v době uzavření zástavní smlouvy nevěděl o vlastnickém právu žalobců k obrazům, nabyt k nim jako bezelstný nabyvatel odevzdáním avisa dráhy zástavního práva a přísluší proto jediné jemu dispoziční právo k nim.

N e j v y š š í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Stěžejním bodem tohoto sporu jest otázka, zda mezi Dr. Gustavem M. jako zmocněncem Harryho J. a Rudolfem K. byla sjednána platná zástavní smlouva, zejména, zda smluvní vůle stran byla provázena i odevzdáním obrazů, které jsou předmětem tohoto sporu. Tato otázka budiž přezkoumána především s hlediska dovoláním uplatněného důvodu nesprávného právního posouzení. Odevzdání předmětů smlouvy, které byly jako nákladní zboží na dráze, se nestalo přímo, nýbrž jen symbolicky, a to odevzdáním avisa Dr. Gustavu M. Rudolfem K., na kterého byly obrazy zaslány speditérskou firmou Alfred D. & spol. v L.; této firmě byly zaslány firmou Eger & spol. ve Vídni a měly býti vydány Rudolfu K-ovi proti předložení pasu. Odvolací soud uznal toto symbolické odevzdání za vyhovující ustanovení § 427 obč. zák., poněvadž v avisu je podle jeho názoru spatřovati nástroj, jímž příjemce se uvedl do stavu ujmouti se výhradně držby věci, a podle § 427 obč. zák. stačí k symbolickému odevzdání všeliké jednání, jehož zvláštním a výlučným účelem je projevit určitou vůli, z něhož lze na venek nepochybně seznati, že došlo k právnímu přechodu vlády a moci nad věcí. Nejvyšší soud s tímto právním posouzením nesouhlasí, i když má toto oporu v názoru některých theoretiků, a nesouhlasí s tím, i když se nepřihlédne k okolnosti odvolacím soudem nepovšimnuté, že vydání zásilky bylo vázáno na předložení K-ova pasu, který Dr. Gustavu M-ovi nebyl odevzdán. Ani odvolací soud nezastává názor, že aviso je listina, která by prokazovala vlastnictví železničního nákladu, a uchyluje se proto k fikci, že aviso má povahu juristického nástroje, který uvádí příjemce do stavu ujmouti se držby věci a vykonávati nad ním vládu a moc. Je nemožné podřaditi aviso pod pojem nástroje ve smyslu § 427 obč. zák. Netřeba ani zkoumati spornou otázku, zda pod pojem »nástroj« lze podřaditi i listiny jako juristické prostředky vlády na věci. I při kladné odpovědi nelze tomuto pojmu podřaditi aviso, které není nic více než pouhou legitimací jejího držitele, že jest oprávněn, aby nákladní zboží za zaplacení poplatků na dráze vyzvedl, a to nikoli za všech okolností, nýbrž jen potud, pokud ode-

silatel před vydáním nákladního listu neučinil jiné opatření a nevázal po případě vydání věci na zvláštní podmínky, takže, i když by na aviso bylo hleděno jako na jurictický nástroj ovládání, chybí mu znak výhradnosti požadovaný § 427 obč. zák.; to prokazuje i skutečnost, že s nákladem disponovala firma Alfred D. a spol., ač aviso bylo v detenci Dr. M. Nelze tedy avisu přiznati význam, jaký mu dává odvolací soud, a tím na otázku, zda mezi Rudolfem K. a Dr. M. bylo provedeno též odevzdání pro platné zřízení zástavního práva nezbytné, je dáti odpověď zápornou. Žalovaný, který svého autora nejmenoval a proto nemůže nedostatek pasivní legitimace účinně namítati, není oprávněn, aby se proti vydání obrazů bránil poukazem na zástavní smlouvu ujednanou Dr. M., neboť ani dodatečným vydáním obrazů firmou Alfred D. & spol. žalovanému nebyl původní nedostatek zástavní smlouvy nahrazen; v době skutečného převzetí obrazů totiž nebyli přejímatelé zásilky bezelstnými, neboť tehdy již jim bylo známo, že žalobci se domáhají vydání obrazů jako svého vlastnictví; netřeba se proto ani zabývati právním významem skutečnosti, že firma Alfred D. & spol. vydala zásilku teprve na hrozby policejním a soudním zákrokem. Poněvadž smlouva zástavní je smlouva reální, je otázku bezelstnosti posuzovati podle doby skutečného odevzdání, kterým smlouva je teprve uskutečněna, a nikoli podle doby smluvních projevů. Přes toto právní stanovisko, které činí zbytečným zabývati se i dalšími dovolacími důvody, nemůže býti ve věci samé rozhodnuto a je nutným zrušení rozsudku odvolacího soudu, poněvadž žalovaný popřel vlastnictví žalobců i totožnost obrazů v žalobě uvedených a obrazy, které jsou u něho, a ani první, ani druhý soud tyto sporné body skutkově neřešil.

Čís. 15684.

Kdo neobjednanou zásilku, zaslanou mu odesílatelem doporučeně poštou, vrátí poště u poštovní přepážky, není odpověden za škodu vzešlou odesílateli ztrátou zásilky na poště.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1936, Rv I 59/35.)

Žalobce se žalobou domáhá zaplacení částky 2.000 Kč jako náhrady škody, kterou utrpěl tím, že žalovaný mu zásilku se známkami v uvedené hodnotě nevrátil. Podle žalobce se žalovaný dopustil hrubé nedbalosti tím, že zásilku zaslanou mu doporučeně vrátil obyčejným způsobem, ač mu hodnota zásilky byla známa a musilo mu býti známo, že poštovní správa neručí za ztráty nezapsaných zásilek. **N i ž š í s o u d y** zamítly žalobu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalovaný vrátil zásilku poště, aniž ji otevřel, a dal ji u přepážky úřednici konající tam službu. Způsob, kterým žalovaný zařídil zpáteční poštovní dopravu na adresu žalobcovu, vyhovuje ustanovení § 37 č. 4